

V torek, četrtak in soboto
izhaja in velja v Mari-
boru brez pošiljanja na
dom za vse leto 8 gl. — k.
za pol leta . . . 4 . . . k.
za četr. leta . . . 2 . . . 20 . . .
Po pošti:
za vse leto 10 gl. — k.
za pol leta . . . 5 . . . k.
za četr. leta . . . 2 . . . 60 . . .
Vredn. in opravnice
je na stolnem trgu (Dome-
plate) hišna št. 184.

SLOVENSKI NAROD.

Oznaniła:
Za navadno dvestopao
vrsto se plačuje
6 kr., če se tiska krat,
5 kr., če se tiska skrat,
4 kr., če se tiska skrat-
veče pismenke se plaču-
jejo po prostoru.
Za vsak tisek je plačati
kolek (štempelj) za 30 k.
Rokopisi se ne vračajo,
dopisi naj se blagovoljno
frankujejo.

Št. 34.

V Mariboru 20. junija 1868.

Tečaj I.

Timeo Danaos.

„V začetku svečana 1867. leta (mislimo 5. svečana) tedanji državni minister baron pl. Beust, ko ga je neki na Dunaj pokli-
ceni cesarski namestnik domislil, ka se bodo Slovani ustavljali
zopetni obveljavi svečanove ustave, odgovori: zmerom laže dva
tretjega preverita, nego tretji ona dva; saj Nemci in Magjari so
enake misli. — A kaj počnete s Slovani? rekne cesarski name-
stnik. — Počnem tisto, kar je minister Belcredi hotel z Nemci po-
četi (??); če se ne ukloné, pritisnem je na steno — odgovori g.
državni minister. — Ako bi zahteval sam gospod državni kancelar,
pripravljeni smo rado imenovati grofa, ki je to videl in slišal.“

Tako 13. dan t. m. podpisano vredništvo časopisa „Politik“
govori g. Beustu, kateri je 10. dan t. m. v poslanski zbornici iz-
rekel, ka nikoli ni izustil, da se morajo Slovani na steno pritiskati.
Gospod kancelar je tisto noč poprej menda vrlo dobro spal, jer je
bil ta dan tako dobre volje, da ni govoril samo tega, nego rekel je
celó, ka ljubljansko-trebiško železnico je kranjskim Slovencem treba
privoliti za hvaležno nagrado, jer so na Dunaj v leséno poslopje
pred škotskimi vrati odpravili poslance, ako tudi so po milostljivo
razgnanem prvem deželnem zboru drugič pri volitvah zopet zmogli.
Celó dunajski list „Vaterland“ o teh besedah državnega kancelarja
piše: „baron „pl. Beust je očividno nesrečen z mirospravnimi go-
vori. Če so dolgotézni, kakoršne so bile napitnice v Reichen-
bergu, ali krajši, kakoršen je v denašnji seji državnih poslancev,
nikoli ne obude tega, kar morda pošteno namerjajo, nego vselej
nasprotno. Poslanski zbornici se je trdno držati podanega stališča,
a treba, da ona s tacimi milostnimi privolitvami olajša pot do
tega prostora — tako doni krotka beseda kancelarja za državne
oblasti nj. veličanstva“. Kako čudovito napačna je ta sodba o
zdanjem položaji! Kraljestva in dežele ne hoté daril od zdanje
vladne stranke, koja se véde, kakor „beati possidentes“, nego
očitno in glasno svojih pravíc nazaj zahtevajo. Baron pl. Beust,
naj ne bode slab psiholog, in potem bode razumel ka kdor za-
hteva svojo pravico, tak je razžaljen, ako se mu po-
nujajo darila“.

Tako sodi „Vaterland“, in tako sodi s tem časnikom tudi
„Politik“. Kako sodijo naši državni poslanci, nam zdaj, ko piše-
mo té vrstice, ni še znano; ali ka gosp. prvosednik trgovske zbor-
nice v Ljubljani drugače sodi, to nam je znano.

Jedva je gosp. V. C. Zupan zvedel, ka je v poslanski
zbornici baron pl. Beust dovolil ljubljansko-trebiško železnico, pa
že vsemogočnemu državnemu kancelarju po telegrafu na Dunaj za-

to pošlje prisrčno zahvalo, in tudi vsemogočni državni kancelar
se g. prvosedniku trgovske zbornice prisrčno zahvali za prisrčno
zahvalo, kakor nam z ironičnim smehom na ustnicah poroča
„Triester Zeitung“.

Imenovani govor gospoda Beusta je na dva kraja nabrušen.
Bráli smo, ka nj. veličanstvo namerja v kratki dobi iti v Prago,
in če pojde v Prago, nadejati se je pogajánja s Čehi, kajti ni
skrivnost, ka je českéga naroda slavni očk Palacky nedavno bil
na Dunaji, kamor gotovo ni šel na uro gledat, jer je v 70. letu
takim poslom že preozbiljen, in jer premalo vtegne dragi čas
tratiti. Baron pl. Beust, ki je v nenemško Avstrijo prinesel gorko
nemško srce, kakor je v Reichenbergu sam izrekel pred vsem
svetom, hoče torej s tem svojim državnim govorom sladko pesem
miru in sprave zapeti avstrijskim Slovanom na tej strani Litave
sploh, jer se menda naposled misli tudi ž njimi pogajati, kakor
vse kaže. A na drugo plat je glasoviti oče avstrijskega dualizma
ta dan imel krasno priliko, koja mu ni prizadela ne truda, niti
stroškov, malo za podbradek prijeti Slovence, ki imajo zdaj sicer
še zastopnike v državnem zboru, pa se vendar že po časopisih
glasno protivé korakom svojih dunajskih poslancev.

Bistroumni Čehi so mahoma zasledili, kam tipajo Beustovi
rožički, ter dokazali so nekdanjemu saskemu ministru, ka je res-
nično govoril, česar bi se zdaj rad oprál, — povedali so mu celó
dan, kdaj se je to godilo, ter ako zahteva, povedó mu tudi moža,
kteri se je menil ž njim takrat, ko so te glasovite besede prišle
iz njegovih ust. Najhuje nabrušeno stran Beustovega meča so to-
rej razkavi Čehi neusmiljeno skrhali, a drugo stran, koja je
obrnena samo na Slovence, gotovo še trdosrčneje skrhamo mi
Slovenci — samo če je res?

Zmote zadnje politične dobe so Slovence do čistega demo-
ralizovale, in državni kancelar je tako moder, da nas v tej demo-
ralizaciji neče samo ohraniti, nego hoče nas še bolj demoralizova-
vati, pa kolikoršna je naša egiptska temotnost in politična ne-
značajnost, bati se je, da ne bi šla ta prekanjena namera Beustu
srečno izpod rok. Vsaj ljubljanski prvosednik trgovske zbornice
je brez „zamude dobrih déł“ naglo pokazal, kako slavno se zna
ujeti v debelo vrv, ktero je plemenita baronova roka tako neukretno
nastavila. Komu ne ubaja milovalni smeh, če nas čuje vedno
zahtevati, da bi nas vlada spoštovala, da bi nam dala naše pra-
vice, ter nas ne zatirala, nas več ne pritiskala na steno, ko ob
nem vidi, kako se poleg tega državnemu kancelarju zmerom vé-
demo, kakor uboga veša okolo gorečéga plamena. Ako tudi je
minola doba, ko se je s klopí vstavšemu vojaku bilo zahvaliti za

Listek.

Listi iz bele Ljubljane.

VI. *)

(Slavni geografi; gospod Guttman in njegov ukaz; nasvét; gora Krim in rogovilenje na-
rave; zadnji premijum.)

Spominjam se, da je bilo brati pred nekimi leti v dunajskih novinah
od poštnega uradnika v Beči, ki ni hotel sprejeti pisma za Temešvar in je
zahteval, da mora priti nanj še ne vem koliko poštnih mark. Na vprašanje,
zakaj bi ravno za Temešvar potrebovalo navadno pismo več poštnine, odrezal
se je uradnik: „kaj ne veste, da je Temešvar na Ruskem“? Čudna potovanja
nekterih listov, ki so po dolgem romanji srečno prispela n. p. iz Prage čez
vso Anglijo, skozi Dalmacijo v Ljubljano, so nam tudi še v spominu. „Errare
humanum“ si mora človek misliti in potrpeti pri taci „kozlih“, ktere pokajo
posameznim, kterim geografijska ni ravno posebno vtrjena. Bolj čuditi pa se
mora, in to po pravici, da celo slavno ministerstvo kmetijstva ima tako iz-
vrstne geografe v svoji službi, ki so vredni se na stran stavljati poprej omen-
jenemu poštnemu uradniku. Kranjska kmetijska družba je dobila namreč te
dni v roke nek tiskan listek z naslovom „Zucht des Eichenspinners in Kärn-
ten“ v kterem se naznanjajo skušnje, ki jih je naznanil gosp. Mah, grajščak
v Zlateneku poleg Novegamesta (na Koroškem, po mislih slavnega mini-
sterjalnega geografa). Gosp. Mah pripoveduje svoje skušnje s svilnimi črviči,
ki se rede s hrastovim perjem mesto z murbinim in se tudi na prostem
dobro drže. Slavni geograf pa je hitro iznajdel, da je Novomesto na Koro-
škem in ta novica šla je tiskana na vse kmetijske družbe po Avstriji! Res

*) Bila je pomota, da je zadnji list iz bele Ljubljane dobil št. IV; list je bil že V.

lepo je, če se zemljepis tako izvrstno ume! Saj je papir potrpežljiv in dá
pisati vse nase. — Promemorie ponavljajo se pri nas v vedno novih oblikah.
Komaj je potihnilo govorenje o eni, zopet imamo drugo in to še celo tiskano
in sicer nikjer drugje, kakor v „Laibacherici“ sami. Ljubi naš gospod Gut-
tman, ki je ob svojem času iznašel historični „Eichenlorbeerkrantz“, odrezal je
je zopet enkrat ter razposlal in v „Laibacherico“ natisniti dal razglas na
vse ljubljanske krémarje, o kterem je „Slov. Narod“ že govoril. Nemščina
je deloma tako čudno, prav mistično zasukana, da človek ne ve, se li brani
krémarjem, ki so že pijani, da ne dajejo treznim gostom piti, ali trezni kré-
marji opijanjenim gostom ne smejo dati piti. Nahaja se namreč v tem raz-
glasu stavek: „es giebt auch Gastwirthe, welche schon im trunkenen Zustande
ankommenden Gästen zu trinken geben“. Kdo je tukaj „schon im trunkenen
Zustande“? Krémar ali gost? Ker je pa za krémarja težava spoznati, kdaj je
kak gost toliko opijanjen, da ne sme več piti, ali kdaj ga ima krémar sam
toliko pod kapo, da ga zadene ukaz, ki ga je postavila ljubljanska „Pitija“
v podobi gospoda Guttmana, drznil bi se stavljati v občo korist svoj nasvet.
Naj se razpiše darilo za iznajdbo instrumenta imenovanega „pijanometer“,
s kterim bi bilo lahko ravnati se popolnoma v duhu Guttmanovega ukaza.
Ta ukaz pravi, da se po Ljubljani toliko kolovrati in rogovili, ter da ponoč-
njaki razsajajo tako, da mirni ljudje ne morejo spati. Kakšna ušesa ima gos-
pod Guttman, ne vem, ali druga človeška ušesa nikakor ne čujejo tega straš-
nega hrupa, ki na enkrat vlada v Ljubljani, ker le semtertje zgodi se, da
nekteri ponočnjaki malo zavrisnjajo ali zabrlizgajo, kakor se je to godilo zmiraj.
Čemu tedaj naše mesto javno po časopisih stavljati v tako čudno luč? Ali
nas ne obrekujejo že zadosti znani korespondentje, mora jim še magistrat
oficijelno pomagati? En glas je bil o tem ukazu, da je bil jako nepotreben
in to je gola resnica, brez njega bi bili tudi prestali mi in g. profesor Hein-

dragoceni dar prejetih palic, vendar še ni odzvonilo času, v katerem se nezreli avstrijski narodi zahvaljujejo za napastni dar Uli-sovega konja. Slovencem se zdaj ni mogoče razumeti, kako po ceni se govore medene besede, če tudi vide in sliši, ka celó natisneno, v osnovne zakone sprejete naredbe nimajo sence veljave, ako bi utegnile biti njim na korist! Ali nimajo avstrijski državljani §. 19 teh izvrstnih zakonov, pa se ministri gospodu Svetcu vendar brez vse skrbi posmehavajo, kader se koli v državnem zboru s ponižno besedo sramežljivo oglasi za slovensko ravnopravnost? Ali niso istranski Slovani zastoj prosili, dobiti svoj jezik v svoje učilnice, ktere so brez ozira dane v roke Lahom, največim avstrijskim nasprotnikom, Lahom, kateri iz Trsta po telegrafu Viktorja Emanuela pozdravljajo za svojega rojenega, ter edino pravega gospoda in slavnega kralja! Ali ni pored vsega ranocelnega §. 19. celjski okrožni sod vendar smel oglobiti gosp. dr. Preloga, jer je slovensko razsodbo zahteval v tožbi zaradi slovenskega, v slovenskem časniku natisnenga spisa? Vi, slavna gospôda, ki na Dunaji vladate, ne bojte se naših kosmatih kmetov, kader zarenčé na ošabne vaše nemškutarje; saj se neizobraženemu kmetu samo kakor v mračnih sanjah nekoliko dozdeva, kaj se godí na velicem svetu, a njegovi politični glavarji plesó — in to je glavna stvar! — kakor jim vi po nemški godete; pa če jim tudi zagodete, da je treba po glavah plesati, vsi bodo hvaležni hipoma na glavah, ako jim porečete, ka jih s tem namerjate plačati za njihovo zmerno in modro postopanje. Če nam Bog ne odpusti našega slepega početja, zgodovina ga nam nikoli ne more odpustiti!

Ali je gospod V. C. Zupan po sklepu kake seje ali sam ob sebi gospodu baronu pl. Beustu na Dunaj poslal zahvalni telegram, to nam ni znano. Če je to sklenila trgovske zbornice seja, žalujemo njé narodno-politično modrost; če je gosp. prvosednik delal brez naročila, groza nas je strašnega števila političnih napák, ktere se nam vsem Slovencem na rogalno kvaro neprestano razpredajo v nezreli Ljubljani, kakor nas je groza tolicege števila ljubljanskih prvakov, ki vsak na svojo dlan črtajo zemljevid slovenske bodočnosti!

Učimo se od Čeho-Slovanov!

Pravila

občinske založne in posojilnice v Karlinovem.

§. 4. Delovanje odbora.

1. Vsi predlogi, vprašanja i. t. d., ki zadevajo društvo, prošnje za posojila, podavajo se odboru ali ustmeno ali pismeno; ustmene prošnje se zapisujejo na tiskane pole k temu pripravljene, prosivec jih pa podpiše.

(Vse formulare za prošnje, dolžna pisma, menjice i. t. d. potem za glavno knjigo in dennis dodam na koncu pravil)

2. Ustmene in pisane prošnje prijemlje vsaki dan v društvenem stanovišču denarničar med 9. uro dopoldne do treh popoldne.

(Ker bi naše založne v začetku ne bile tako velike, da bi si lahko najela posebnega stanovanja in plačanih uradnikov, bi se tudi čas uradovanja moral omejiti na dva ali tri dni v tednu, postavim na sredo in nedeljo od 9. do 2. Kar se sploh tiče opravljanja, moral bi vsaki okraj ravnati po svojih okoliščinah.)

3. Vsaka ustmena prošnja in vsaka pisana dobi svojo zaporedno številko, njen obsežek in čas, kdaj se je predložila, zapisuje se v posebno knjigo (dennis).

rich. Ker pa ljudje na noben način ne krvoritiijo toliko, kakor bi morali, da bi le nekoliko podobno bilo temu, kar se je že pisalo po svetu, začela je sama narava rogoviliti ter čudne burke vganjati. Ljubljanska okolica popisana je bila za strašno nevarno, se vé da le bolj nemškim turnerjem, ker narodnjake pozdravlja narod s strelanjem iz možnarjev in srčnimi „živio“ klici. Tako se je zgodilo te dni družbi dvanaestih Ljubljancov pod Šmarno goro, ki so bili vsi začudení tako srčnemu nepričakovanemu sprejemu. Narod naš pač res ni tako zelo surov, kakor vpijejo nemškutarji, da pa svoje stanje vedno boljše spoznava je včasih neprijetno za take, ki še vedno hočejo ošabno gospodariti in zaničujejo vse, kar je domačega. Vsaka prikazen vzame naj se tako, kakor je naravna in ne išče naj se zvijačno drugih vzrokov, kakor so ti, ktere vsakdo lahko s prstom zagrabi. Pa, da se vrnemo nazaj na naravo in njeno početje, naj bode omenjeno, da so začele celó gore razsajati ter šumljive brenčeče glasove poganjati. Gora Krim na močvirju zadnji čas nekam čudno bobni in renči, kakor je že dopisnik „Slov. Naroda“ naznanil, zadnji čas pa je dobila neki celo razpoke in se ne vé, kaj bo iz tega. Nekteri ugibljejo, da bode voda plusnila iz nje ter potopila grešno Ljubljano, drugi zopet pravijo, da gora bode ogenj blavala in priletel ognjen zmaj iz njenega trebuha. Naj si bode, kakor hoče, zanimiva natorna prikazen je gotovo, temveč, ker je bilo res nekaj jezera tam, kjer je zdaj močvir. Morebiti bode gosp. Dežman, ki je tak prijatelj natoroznanstva, to reč šel preiskavat in nam kaj naznanil. Časa ima menda zdaj zopet nekoliko, ko ni treba politike kovati in pri tej priliki naj ga še spomnimo starin izkopanih pri zidani nové g. Tavčarjeve hiše. Slišali smo, da so te stvari polegale dolgo in da se jih je tako dosti razneslo.

Darila pri šolskih izpraševanjih se bodo tedaj odpravila, gotovo ne

4. Odbor rešuje ustmene in pisane prošnje v svojih sejah.

5. Odbor skrbi za denar in prejema, kar ima društvena denarnica postavno od koga tirjati, posebno pa mu je skrb, da se vse društvene zadeve redno in hitro opravljajo.

6. Da se zadeve, ki se ne morejo odlašati, nemudoma rešijo, shaja se odbor vsaki teden na odločenem kraju; v taci sejah se posvečuje in odločuje, če je vsaj polovica odbornikov zbranih; absolutna večina glasov odločuje.

7. Odboru gre pravica, da mu morajo denarstveni uradniki predlagati vse knjige, pisma in gotovi denar, kateri se mora, kakor tudi knjige, hraniti v denarnici.

8. Če se kaže, da je denarnica neredna ali da kaj manjka, sme odbor dotičnega uradnika posloviti, a če je treba, koj skupščino sklicati.

9. Uradniki pri denarnici in odborniki ne smejo glasovati pri predmetih, ki se tičejo njihovega delovanja.

10. Odbor je opravičen, za društveno denarnico zadolžiti se (na posodo vzeti) do 1000 gld. a. v. po 5% obresti in v imenu društva izdavatí dolžna pisma, ki vežejo vse društvenike.

11. Odborniki ne stojé za to dobri, kar zgubi društvena denarnica pri nezmožnih dolžnikih, če so le pri posojilu temeljito po pravilih ravnali.

12. Starosta smé v posebnih slučajih odbor sklicati tudi izvanredno.

13. Starosta vreduje razprave v sejah odborovih in odločuje dnevni red.

14. Starosta prejemlje poklade in doneske v denarji ali zaupnem papirji (Kreditpapier) in jih hrani ter varuje pred ognjem in krađezem, to vse pa tako, da denarničar in preglednik (kontrolor) vse to pregledujeta, in da imajo vsi trije ključe.

15. Starosta zastopa društvo v vnenjih zadevah, ima tedaj pravico, podpisovati vsakovrstne liste in spise v imenu društva po načelih odločenih od odbora, na podlagi teh pravil sklepati pogodbe, dalje toževati v imenu društva in tožbo nadaljevati proti vsakteremu udu, razprave določevati, prisege nalagati, prisege vračevati, sam prisegati, sodnijske odloke prijemati in se posluževati proti njim vsakršnih pravnih sredstev, vse to s pripomočjo društvenega izvedenca v pravu (Rechtskonsulent). Vse listine, kterima se kaka dolžnost ali zaveza, odgovornost nalaga društvu, morajo podpisovati vkupno en odbornik, denarničar in preglednik; liste pa, s kterimi se potrjuje, da so se prejeli denarji, morata podpisovati vsaj denarničar in preglednik.

16. Podravnatelj ima vse pravice staroste, kakor je zadnji zadržan ali pa svoje pravice njemu naloži.

17. Denarničar prejemlje vse denarje in sploh vse reči v imenu društva, in prejemo potrjuje (kvitira) vkupno s preglednikom, izplačuje po ukazu staroste, a da morajo ti ukazi izdani biti tudi od podravnatelja in enega odbornika.

18. Denarničar nadzoruje s starosto in preglednikom društveno denarnico in ima z njima pravo, da imajo vkupno ključe.

19. Denarničar vodi knjige, zapisuje dohodke in izplačevanja in podaja odboru v sejah tedni ali mesečni pregled vseh udov, ki so kaj zaostali, pa račun o imetku in dolgovi društva.

20. Denarničar podava vsako leto račun o prijemkih in izdavih in mu dodava vse potrebne in redno potrjene priloge: da se pregleda in presreduje tu odboru predloženi račun, zvoli se posebni odsek (Kommission), če odbor račun odobri, potem ga pohvali skupščina in pusti v društvenih sobanah vsacemu udu v pregled. Če pa odsek spozna, da račun ni prav, odloči potem odbor, kaj je storiti.

21. Preglednik nadzoruje vse prijeme in izdavke, pazi, da so vsi v redu in podpisuje skupno z denarničarom vse listine o prijemkih in izdavih društvenih.

22. Pregledniku gre tudi pravica, da vkupno pregleduje in zapira društveno denarnico.

23. Tajnik zapisuje vse vloge v posebno knjigo, piše zapisnike v odborovih sejah in pri glavni skupščini in opravlja sploh pisanje po povelji staroste ali kjer je treba, podravnatelja.

na veselje šolarjev. Kako srečni smo pač mi Slovenci, in vendar vedno tožimo, da se nas „na zid pritiska“. Dobili smo te dni tako lepo darilo, tak „premijski“ s „fleisszettelnom“ vred, da mora vsakemu otroku, bodi si majhen ali velik, srce poskakovati. O blažena naivnost otročjih let, kam si zginila, da ne morem tudi jaz veseliti se z veselimi in z menoj mnogo drugih, ki so sicer še „mladi“, pa vendar prestari za tako veselje! Toda, tiho, ne kali veselja, molči in misli si svoje, ti zabavljivi listkar, draži in razmahuj nemškutarske napake, domače pa pokrivaj s plaščem kršanske ljubezni, mi šepeta nekdo na ušesa. Naj bo za danes, morebiti začnem danes teden brati domače levite.

A. L.—č.

S r b s k a .

(Dalje.)

Srbi so večidel visoko in vitko rasteni, krepke postave, pa zlahtnega ter pravilnega obraza. Možje imajo skozi in skozi ponosno, junaško podobo in že na hoji in vedenji jim je videti njihov pogum, in njihova samosvest. Oboroženi pa so pravi bratje Davorovi. Obleka jim je po deželi večidel navadna orijentalška: široke nad koleni zdrhnene bregese, jopica z vzorci bogato obšita, na glavi pa fes s čopom. Po večih mestih, vzlasti pa v Beogradu se nosijo ljudje ponajveč že po navadnih evropskih šegah. Tudi ženske so poprek lepe postave, vitke rasti in blagega obraza, ravno tako tudi jim priča vedenje o njihovi ponosnosti in samosvesti. Gledé obleke jim velja po deželi tudi še večidel orijentalška, po mestih pa modična evropska obleka. Vendar nosijo po mestih omožene žene, vzlasti bolj priletne, še zmirlaj na glavi rudeči fes, okolo kterega si svoje dolge kite umetno opletajo, kar jim prav dobro in čedno stoji.

24. Čebi bil kateri izmed teh uradnikov zadržan, postavi odbor družega odbornika na njegovo mesto z enako odgovornostjo.

25. Tem uradnikom, to je, denarničarju, pregledniku in tajniku se daje plača za njih delovanje, če društvene zadeve take stroške dovoljujejo. O tem pa sklepa glavna skupščina po predlogu odborov.

26. Je li treba, da denarničar in preglednik položita varšino (kavčijo) in o tem, koliko naj varšina znaša, odločuje po predlogu odborov tudi skupščina.

Dopisi.

Iz Ljubljane, 17. junija. A. (Kaj bo z županom? Pozdrav Palackemu.) Kakor morska kača vleče se že župana dr. Coste suspenzija. Pred kratkim so pisali nemški listi, da bo skoraj rehabilitiran, zdaj je zopet vse tiho. Kdaj bo že vendar rešena ta stvar? To počasno ravnanje v tako važni zadevi nam nič ne dopade in resnično moramo reči, da bi želeli kmalu vedeti pri čem smo. Enako je z „Južnim Sokolom“, tudi tu nobenega glasu!

Razun zadnjič omenjenih društev poslali so telegrafičen pozdrav Palackemu k 70. rojstvenemu dnevu tudi gg. dr. Bleiweis in dr. Costa, v Ljubljani živeči Čehi in obrtnijsko podporno društvo. Šlo je iz Ljubljane 8 telegramov k tej slavnosti naroda českega.

Iz Istre 16. junija. (Koperska gimnazija, pa ravnopravnost jezikov). Istranskim Slovanom se na vseh straneh jako slabo godi Lahoni v zvezi z uradnimi in vladnimi Nemčoni, ki so se vsaj na pol privadili italijanskemu jeziku, povsodi jih k zidu pritiskajo. Kako nepopisljivo veselje navdaja sedaj naše Lahe, da se je nemščina popolnoma iz vrste drugih učnih predmetov naše gimnazije izbrisala, kajti sedaj bo od prve do zadnje ure celega tedna v gimnaziji kraljevala ljuba italijanščina. Ali se temu ne pravi „Slovane k zidu pritiskati“, da so se pri tej najnovejši prenaradbi Kopersko-Istranske gimnazije popolnoma prezrli! Ali tako ravnanje ni popolnoma nasprotno §. 19. osnovnih postav? Ali se preslavno ministerstvo ne šali z osnovnimi postavami, ko se na razupiti §. 19. rečenih postav sklene in gimnazijo italijanščini izroča! Ali ono morebiti ne vé, da je pravi deželni jezik po Istri slovanski? Ali mi Istranski Slovani nismo tudi avstrijski državljani, za ktere bi tudi splošne državljanske pravice veljale (la legge fondamentale . . . sui diritti generali dei cittadini, kakor se dotični ministrski ukaz izrazi)! Kaj nam pomaga, da Tržaški namestnik baron Bach z nekim nemškutarskim svetovalcem pogostoma po Istri potuje, in se po nekaterih poitalijančenih mestih in trgih dobro ima, če njegova sporočila meščanskemu ministerstvu le sporočajo, da po Istri sami Italijani živé. G. namestnik nas ne razume in ne pozna naših potreb, z Italijani pa vsaj nekoliko pokramljati more, zato je morebiti ministerstvu tudi nasvetoval oni znameniti ukaz, ki ima slovenske Italijane v koperski gimnaziji popolnoma poitalijančiti. Drugi pa pravijo, da je ministerstvo nasproti namestniškemu nasvetu prostovoljno izdalo rečeni ukaz. Pa kaj pravim, saj se bo slovenščina in hrvaščina tudi poudčevala v rečeni gimnaziji. Tema je odločenih osem piškavih ur na teden; prislonjeni učitelj jih bo opravljal ob prostih, nešolskih dneh in popoldnehi! Hej, Istranski Slovani! štejete nad 190.000 duš ali štiri petine vseh istranskih prebivalcev, ali še hočete več časa imeti, da bi se vsaj v svojem maternem jeziku nekoliko izurili? Italijani zahtevajo, da morate trpiti za večno ostati, da morate v duševni tamoti vsaj tako dolgo tavati, dokler vam od zahoda sem (!) ne prišeje italijansko solnce! Istranski poslanci, zaprav le zastopniki istranskih Italijanov v državnem zboru podpirajo zahteve svojih ljubljencev in naših najhujših narodnih nasprotnikov; preslavno ministerstvo pa jih verno posluša in osrečilo nas je z imenovanim ukazom!

Ali se slovanščine, jezika za pastirje in hlapce in za drugo slovanško drhal znane Pazenske prošnje, kaki Istrijan uči ali ne, je prepuščeno njegovoli (spontane amente), zato tudi še tako slabi red (nel caso d' esito sfarevole) v spričevalu nima nikakoršne veljave.

In glejte! ti opiljeni italijanski dijaki so mi res pravi uzori italijanske omike. Neki dopisnik iz Koperskega okraja je pred nekaj tedni bil pri-

občel „Slov. Narodu“, da so naši gimnazijalci vlomili v stanovanje nekega učitelja malih šol in mu vse raztrgali, pobili in polomili, ob kratkem, prav po vandalsko — divje so razsajali ti mladi zastopniki italijanske omike!

Te dni sta pa zopet dva iz med njih na ulicah napadla lastnega učitelja in ga prav po italijansko božala!

To je prvi najlepši sad ministrskega ukaza, ki ga je ravnatelj naše gimnazije celega nabil na naznanilno črno desko!

To je sad prečudne italijanske odgoje in njenih odgojiteljev, katerih jeden je blezo pred dijaki očitno izrekel; šolske postave so za vas nepotrebne! Le pametni bodite!

Res dijaki so svojo italijansko pamet pri omenjenih in mnogih drugih prilikah kaj lepo pokazali. Radoveden sem, kaj bo naša „Provincia“ (jediní italijanski list, ki v Kopru izhaja) sedaj rekla o naši učilnici, ki jo je že zarad neke druge stvari v 8. listu jako grajala. Morebiti bo sedaj razuzdani mladini slavo pela, kakor je zadnjič ministrskemu ukazu, ki prepohevne Istranske Slované popolnoma prezira, ki Avstriji zmiraj zveste in mirne Slované še bolj tlačí, kakor so jih tlačili stare razmere.

Iz Prage 16. junija. [Izv. dop.] (Princ Napoleon in cesar Franc Jožef v Pragi). Vkljub vsemu vpitju oficijelnih in oficijoznih časnikov dunajskih se je vendar zgodilo — prišel je „rudeči“ princ v Prago. Francoski in dualistični dunajski listi so si sicer prizadevali tajiti politični pomen princovega potovanja v Prago. Morem vam pa zagotavljati, da je prišel princ v Avstrijo edino le zato, da je spoznaval in pregledal tukajšne razmere. Po njegovem spraševanju in pozvedenji soditi, hoče se do dobrega prepričati, ali je Avstrija že tako vredjena, kakor vedno razupijajo dualistični časopisi, kajti njegov stric Louis se bo gotovo le z močno Avstrijo hotel družiti.

Princ je bil na Dunaji. Dobro vem, da je že pred svojim prihodom na tanjko vedel, da se cela nova doba le naslanja na laž in zmotnjavo. Zvedši na Dunaji, kar je vedeti hotel, podal se je v Prago, glavno mesto nikakor še ne pomirnejanja naroda, brez katerega je Avstrija nemogoča, in tudi na svoje okrepčanje misliti ne more, dokler se mu ne zadovolji.

Čehom neprijazni dunajski listi so na polna usta pripovedovali, kako je hvalil princ novo-avstrijski liberalizem in ustavnost ali konstitucionalizem, in preklinjal gibanje Česko. Vse blebetanje je prazna iznajdba. Princ je preveč skrivstven in diplomatičen, da bi vse izpovedal, kar vé ali si misli. On veliko popravlja, pa razsodek varno hrani zase.

Konečno se je vendar povedalo, da pride princ v Prago. Zdaj so zopet po drugi strani se na kozji rog postavili dunajski časniki, oni so svoje bralce sleparili rekoč, da gre obiskat cesarja Ferdinanda; a ta biva zdaj v Ploškovcih in princ še Prago zapustil ni. Došel je saboto večer ob 9¼ ravno tedaj, ko je šla baklada mimo gostivne pri črnem konji, kjer se je nastanil. Tukaj je z lastnimi očmi videl, kakšna je s stvorjenim čestvom. On si je dal poklicati krčmarja G. Cifko, ki je odkritosrčen Čeh, in si razlagati o posameznih oddelkih slavnostnega prohoda. Posebno so ga mikali dijaki in oborožena meščanska krdela.

Drugi dan v nedeljo je oficijelno zaslišaval. Sprejel je namestnika Kellersberga, dež. maršala Ad. Auersperga, praškega poveljnika generala kneza Montenuova; za drugo je bil pa vedno v „naših rokah“. Župan Klaudy ga je vozil v svoji kočiji več kakor 6 ur po mestu, kazaje mu znamenitosti. Za tem ga je zaslišaval ¾ ure; med tem je moral dež. maršal čakati pred durimi.

Nemški listi so sicer raztrosili, da pripravljajo Čehi slovesen sprejem, in da bodo šli se mu poklanjat. A naši prvaki so dobro vedeli, zakaj da je prišel v Prago, in so se previdno zadržali. Kar so pričakovali, res se je zgodilo. Princ je naprosil Palackega in Riegerja, da ga obiščeta, čeravno se naši niso zato poganjali, in govoril je z njima 1¼ ure o avstrijskih in českih zadevah. Lehko si mislite, da je mnogo zvedel, kar se mu je na Dunaji zamolčalo.

Včeraj se je peljal v Lednice na Moravskem. Klaudy ga je spremljal do kolodvora. Princ je kazal županu nenavadno zaupanje, in pri ločitvi mu je srčno roko stisnil. Naši voditelji so s princem čisto zadovoljni.

Srbi so zelo verni, vero svojo „pravoslavno“ visoko čislajo. Vendar pa nima duhovništvo na Srbskem onega spoštovanja, toraj tudi ne one veljave ter upliva, kakor pri marsikterem drugem narodu. Nekaka véz, in sicer zelo mogočna véz med Srbom in Rusom je toraj Srbu že prirojena od mladih nog; vera pravoslavna.

Srbsko ljudstvo živi zelo zmerno in trezno. Okroglo rejenih debelih boš med Srbi tako redko in malo našel, kakor pa pijanega človeka. Pijanost jim je komaj po imenu znana. Zato pa je med Srbi, kakor pri orientalcih sploh gostoljubnost doma in v veliki čisti. Ptujcu se kaže Srb zelo postrežnega in prijaznega, rad in z veseljem mu gre na roke.

Najviša postavodajna oblast v deželi je skupščina. Skupščina se v neposrednih volitvah ljudstvo izbira samo. Uprava je večidel ponarejena pruski, odlikuje jo veliki red in natančno in brzo poslovanje. V denarstvenih zadevah je Srbska pri svoji varčnosti bolj na trdih nogah, kakor marsiktera ošabna velevlast, dasiravno se naravna bogatost srbske dežele še ne porablja, kakor bi se lahko rabila, in dasiravno razun živinoreje Srbska ne pozna nobene obrtnije, ki bi to ime zaslužila in je tedaj tudi prosto ljudstvo večidel revno. Ko si evropske države s posojenim denarjem svoje železnice zidajo, si je mislila Srbska na svoje stroške in iz svojih blagajnic zidati veliko železnico, ki bi iz Belegrada peljala po celi deželi, in bi se prijelala železnic, ktere nameravajo ptuji podvzetniki po Turčiji sezidati, tako da bi potem srbska železnica peljala na jedni strani do Carigrada, in na drugi do Salonike.

Posebne hvale in opazovanja vredno je na Srbskem šolstvo in poduk. Da je oskrbljena cela dežela z dobrimi ljudskimi šolami, povedati mo že popred.

Vendar ni skrb za šolstvo zaspala pri ljudskih šolah, tudi za višo znanstveno omiko se je v Srbiji prav veliko storilo. Da jasno govorimo, ima Beligrad svojo akademijo, na kateri se učé razve zdravoslovja vsi drugi znanstveni stroki. Ta akademija si je pri deželnih Srbih in drugih Jugoslovanih toliko glasa pridobila, da jo ravno v tolikem številu obiskujejo domači, kakor ptuji učenci. Razun akademije ima še drugih izvrstnih učilnic in odgojilnic, ktere je tudi država ustanovila in jih še zdaj izdržava. Da izmed mnogih omenimo le jedno, ima Beligrad višo deklško šolo, kateri je gledé njene odlične osnove in izvrstnih učiteljev in učiteljice teško para, celo v Nemcih in v Švici. Tako je tudi država ustanovila in še zdaj stroške plačuje za akademičen zavod, v katerem se brihtne in marljive deželne hčere v vseh lepih in koristnih vednostih in umetnostih temeljito podučujejo.

Ravno tako je tudi srbsko vojaštvo lepo razvito in opazovanja vredno. Vojaštvo je večidel po pruskem izgledu osnovano in uravnano, samo s tem razločkom, da potrosi v primeru Prusija mnogo več novcev za svoje vojaštvo, nego Srbija. V Srbiji je namreč vojak vsak odrasli mož, ki je sposoben za orožje, in vsak vojak skrbi na svoje denarje za potrebno obleko in orožje, kolikor ga je po tem, da ga more biti v zasebnem premoženju. Za vse drugo, kakor za topove, za potrebno orodje pri obleganju in v vojski, za konje, vozove itd., skrbi država. Tako, pa tudi le tako je v Srbiji mogoče s primerno malimi stroški in sredstvi veliko armado na noge in pod orožje postaviti.

V vsem vkup ima Srbska, kar se tiče njenega razvoja in ustave, vzlasti pa gledé šolstva in vojaštva, veliko sličenosti z republikansko Švico.

„Wien. Abdp.“

Kaj ima to pomeniti, si lože mislite, kakor jaz pri naši liberalni tiskovni postavi na papirju izrečem. Brez ovinkov pa smem reči, ne bojé, da bi mi kdo očital nepremišljenost, in Vam za zdaj le toliko naznaniti, da se bo kmalu francoski dvor pri našem zato poganjal, da se na vsak pogoj prej ko slej zadosti Čehom.

V ozki zvezi s princovim obiskom je prihod Nj. veličastva v Prago v prihodnjo saboto, ako se ni je prav povedalo. Nedavno sem Vam pisal, kaj ima ta prihod pomeniti; namreč pogajanje s česko opozicijo. Že sem-tertje so se slišali glasovi, koliko da nam čjozo oddeliti. S tem pa se ne bo zadovoljila opozicija. Ne za las ne menjamo od naše tirjatve, da to dobimo, kar Magjari že imajo. Historično pravo česke korone ni za črko slabije, ne za dan mlajše od ogerskega. Ako bo de na tej podlagi Nj. veličastvo svojo državljansko modrost pokazalo nam Čehom, našlo bo nas voljne in pripravne za vsakoršno žrtvo. Če bi pa poskušalo v smislu ministerskega sveta česko opozicijo za novo dobo vneti, morali bodo naši prvaki odkritosrečno izjaviti, da bodo še za naprej v lojalni opoziciji strpeli, dokler Nj. veličastvo ne spozná za dobro drugače se odločiti.

V Belemgradu 3/15. junija. Danes dopoldne je bil pogreb vbi-tega knjeza. Sprovod je imel kreniti iz dvora ob 8 uri zjutraj, sveta pa se je nabralo že rano jedno ali dve uri popred, ker si je hotel vsakdo najboljšo mesto poiskati. Ulica, v kateri stoji dvor kacij 500 korakov dolg, je bila z vojaki zavarovana, in samo odlična lica, ki so bila k sprevidu povabljená, puščala so se v njo; narod pak se je razprostrl po širokih Terazijah itd. Vsa okna so bila polna sveta, ulice prepolnjene, celo na drevesa in strehe se je množica spenjala, samo da bi še zadnjikrat videla svojega knjeza. Po vseh ulicah in hišah so se vile črne zastave, okna in prodajalnice so bile obložene s črnim suknom, ves odličnejši svet je bil črno oblečen. Ob osmih poči top na gradu, zvonovi zazvoné in mrtvo telo položé na mrtvaški voz. Potem se krene vojska, naprej Beligraski narodni eskadron konjikov, 1 baterija s topovi, 2 Beligraske baterije, 1 četa z bando, a za njimi učenci vseh šol, za temi persko društvo, ki je pelo „Sujati Bože“. Žalostno se je razlegala pesem po širokih ulicah, a še mnogo tužnije je bilo videti, ko so dovedli črno pokritega konja knježevega, ki bi ga bil imel v slavno vojsko nositi. Potem so prišli nosilci knježevih odličij s sablo vso obsejano z dijamanti, njegovim kalpakom in redi, ktere je dobil od ptujih držav. Za njimi so nasoli najodličnejši uradniki in meščani pokrovec ovit z vencem, kterege so darovali tukajšnji južni Slovani velikemu rodoljubu v spomin svoje hvaležnosti z nadpismom: „Tvoja misao poginuti neče“; za njimi je prišlo duhovstvo, nadškof Beligraski in še 2 vladiki, iz Karanovea in Negotine. Zdj se je vrstil mrtvaški voz, kterege je peljalo 6 konj s črnim suknom pokritih, na desni in levi so bili viši častniki. Ko je narod zagledal voz in na njem zadnje ostanke svojega vladarja, jelo si je vse solze brisati pa tudi glasno jokati. Videti ni bilo neorošenega očesa, celo 3 bosanski Turki, ki so jo bili ravno k pogrebu sem zadeli, plakali so glasno videti ginljivi prizor, kako žaluje ves narod za svojim ljubljencem. Za vozom je šla knjeginja Julija, ki je došla iz Dunaja knježeva sestra g. Perka in vsi udje knježeve rodbine, potem člani namestništva, ministri, fem. baron Gablene kot poslanec in namestnik avstrijskega cesarja, Ali Nizanić beg kot namestnik Sultana, uradniki in nebrojna množina ljudstva ne samo iz Srbije, tudi iz Avstrije.

Truplo se je neslo v cerkvo, kjer je po svršeni službi božji govoril metropolit ginljivo besedo in potem so spustili sanduk (mrtvaško trugo) v rako, kjer počiva tudi oče ranjčega knjeza, Miloš. Pevsko društvo je zapelo: „večnaja pamjat“ in ves narod je začel na novo jokati, tako, da je jok in ihtenje vdušilo pevske glasove. Zadnji pozdrav od vojske, trikratni ploton je zagrmel pred cerkvo iz trdnjave so odzivali topovi.

Tako se je vršila zadnja pot knježeva; tudi mi od njega jemljemo slovo: Večna mu pamet.

Ta dan zapustil nam je tužen spomin. Bolj, kakor kdaj smo čutili, kako je bil ljubljén in spoštovan Knjez Mihajlo. Nočemo naštevati njegovih zaslug za narod in zemljo, dovolj nam je, da smo videli, kako more ceniti narod vladarja, ki je bil vselej pripravljen žrtvovati se za blagor svoje domovine, ki se je zmiraj skazoval očeta sirot, ki je modro in čvrsto postopal, da unapredi zemljo, da jo pripravi za veliko prihodnost, ktere žalibože on sam več ne bo mogel videti. Nedovršene so ostale njegove namere, ali prepričani smo, da bo njegov duh ostal vselej živ v Srbstvu — njegova misel ne bo izginila.

Belgrad 4/16. junija. Poprej že enkrat sem Vam pisal, da je uboj knježev izišel od tako imenovane liberalne stranke, ki si je hotela s silo prilastiti vladu. To pa se ne potrjuje. Kolikor je sodniško preiskovanje moglo pokazati, imel je pri hudodelstvu svojo skrivno roko knjez srbski Aleksander Karažoržević, ki živi v Pešti. Ubijalca knježeva sta 2 brata Radovanovića, jeden je rokodelce, drugi bankrotiran kupec, a v ječi je tudi še tretji brat, ki je tudi pomešan pri zločinstvu. Tretji ubijalec je jetnik Marić, ki je obsojen zavoljo uboja svoje žene. Pri tem je sodelovalo še nekoliko jetnikov, ktere je opravilec jetnišnice svobodno puščal. Deležniki hudodelstva so bili sorodniki Aleksandra Karažorževića po njegovi ženi Persidi. To je rodbina Nenadovića. Opravitelj jetnišnice Svetozar Nenadović je podkupil nektare stražnike in jetnike ter je napeljal knjeza, da se je tam sprehajal, kjer so bili namenjeni hudodelstvo izvršiti. Knjeginje Perside brat, Sima Nenadović je bil v Pešti, kjer je dobil denarjev. Zaprt je tudi drugi brat knjeginje Mladen, z njimi vred tudi dva Stanojevića, Gavrilovići, oni zlahtniki knjeginje Perside. Uboj se je dogodil v parku, kjer je jetnišnica.

Po dovršenem hudodelstvu je iz Belegagrada pobegnil bivši svetnik Majstorović v Smederevo, da tam povzdigne punt. Tam pa so ga vjeli in pripeljali v Belgrad. Ta Majstorović je bil pred 3 leti glava zaroti, ki je hotela knjezu Mihajlu življenje vzeti. Tedaj jih je vrhovna sodnija nedolžne spoznala, češ, ker sta bila 2 izmed njih — pod knjemom Aleksandrom ministra, pa da sta toraj nezadovoljna s stanjem sedanjam.

Prisedniki te sodnije so se potem obsodili na jedno leto ječe. Vsi listi so tedaj kričali, kaka nepravica je to, da se obsoduje najviša sodnija. Ali evo Vam zdaj žalostnih dokazov, da se jim tedaj ni bila krivica zgodila.

Iz tega se vidi, da je pri tem ubojstvu sodeloval samo dobiček in za sebi hasek.

Izišlo je od ljudi, ki so mislili po dokončanem delu nepriljubljeno rodbino Karažorževićev posaditi na prestol in nabirali so za zločin ljudi, ki so bili duševno in gnutno propali; zločincem in ubijalcem se je izročila deželna osoda. Pri celem hudodelstvu ni sodeloval ni jeden pošten človek. To ni več političen fanatizem, ki se dá po svojem krivem prepričanju zapeljati, da kaj tacega stori. Lica, koja so z delom rokovala, gledala so samo, kako bi si pridobila vlasti in blaga; ubijalci že so popred ubijali, golufali druge, pa so za denar tudi ta zločin storili.

Vsemu narodu se to delo gnusí. Kdor je bil na pogrebu, videti je mogel, kako je žaloval narod za svojim nepozabljivim knjemom, tako, da gotovo nikoli pri smrti kakega vladarja ni bilo take tuge, takega vseobčega joka. Jeli to znamenje, da si je želel promeno, da si je želel Karažorževića nazaj!? In divni red, ki je vladal za celo vreme in še zmiraj vlada, ni li to znamenje, da je narod svojega knjeza ljubil?

Žena knježeva, knjeginja Julija, ki je došla na pogreb iz Dunaja, pričrjala se je, kako ume narod ceniti svojega knjeza; agenti ptujih dežel izrazili so namestništvu svoje spoštovanje do naroda, ko so vdeleževaje se pogreba videli, kako je žaloval nebrojni svet.

Namestništvo je danes izdalo proklamacijo, ki to potrjuje in pravi, da mora cela Evropa ista čustva imeti, koja so imeli generali, poročniki in zastopniki ptujih dvorov pri pogrebu. Na narod ne pada sramota, pada pak na rodovino Karažorževića, pada na same zločince in ubijalce.

Knjeginja Julija je izdala pri svojem odhodu sledeče pismo narodu srbskemu:

Začasnemu namestništvu knjez. dostojanstva!

Ni mi mogoče zapustiti srbsko zemljo, da ne bi izrekla svojo najsrčnejo in najtoplejo zahvalo vžaloščenemu narodu, ki je danes z menoj zajedno pokopal ne samo svojega knjeza, nego tudi velikega rodoljuba, vselej občinski brinečega se za svoj narod, a tudi za vsakega posamezno.

Vaše sočutje-globoko me je ganilo; ono vas diči, ker samo plemenite duše umejo biti hvaležne, kakor Vi.

Če se tudi jaz ločim od Vas, misli moje ostajajo pri Vas in moja najtopleja molitev bo, da Bog povzdigne Srbijo, da procveta srečna, da se izpolnijo želje, ki jih je Vaš prezgodnje vmrlí knjez hranil v prsih svojih za Vaš blagor.

Julija Obrenović, rojena Huniady.

Politični razgled.

Gosposka zbornica je potrdila postavu o neposrednih volitvah za državni zbor. Posvetovanje o prenaredbi železniških tarifov je zopet dalj priliko govoriti o žaleni pravici, kar je posebno Šmerling povdarjal. Zelo zanimivie so besede g. ministra Plenierja: „ko bi železnice ne hotele vstrzati pravičnim željam, potem bi bilo potrebno, da dađe postavodajstvo pomoči, potem je potreba, da ne ostanemo pri pisanem, samemu zase neveljavnem pravu, ampak da se pogodimo z resničnimi ljudskimi pravicami, da vstrežemo tirjatvam sedanjega časa in pomagamo“. Res, gospodje ministri v boj postavijo zdaj pisano postavu proti naravni, zdaj zopet narobe, zdaj postavu proti času, zdaj čas proti postavi, kakor jim je ravno potreba — kaj je tudi za to, če se ne vstreže niti pravici, niti tirjatvam časa in ljudstev, da se le vstreže tirjatvam ministerstva: država, to smo mi! Postava se je z malimi dostavki sprejela, tako tudi postava, kako odganjati živinsko kužno bolezen.

V zbornici poslancev se je sprejela postava o nedačenji žganja po premembah gosposke zbornice. Sprejel se je tudi vladni predlog o povikšanji neposrednega davka po nasvetu odborovem. Postava povekšuje za celo leto 1868 priklade k neposrednim davkom in sicer pri zemljaščini za 12. del, pri hišno-razrednem davku za 4. del, in pri dohodnini za 3 petini obstoječega rednega davka. Pridel se je še nasvet Petrinov: Vlada se po oblašča postavu o nadačenji žganja že od 1. avgusta 1868 naprej v ljudeti. Na dalje se je z nekerimi spremembami sprejela postava o upanji povžitnine od žganja, piva in sladkorja; in ravno tako postava o izdaji novih dolžnih naslovov skupnega državnega dolga mesto izplačljivih dolžnih naslovov dosedanjega drž. dolga.

Iz Belegagrada se brzojavlja: Ruski cesar je izrekel svoje sočutje, in želi, naj bi se mir ohranil, ter volilo po želji ranjčega knjeza; kjer je bil knjez umorjen, stavila se bo objubna cerkev in veličasten spominek. Namestništvo obeta, da si bo prizadevalo, da obvelja volja narodova. Zaprti zločinci ne tajé. 5 dijakov in sestra knježine Karažorževićeve so v zaporu. Nj. veličastvo pride v nedeljo 21. junija zjutraj v Prago.

Javne dražbe 23. junija.

Kranjsko: II. izv. dr. Delkoto prilastne pravice na poštstvo konsk. št. 32 v Cirknici 600 gl. vredn. in zavar. tirjatve 840 gl. vr.
III. izv. dr. pos. Ivana Šaferja v Kamnu, pri okr. ur. v Kamnu.
Prest. III. izv. dr. pos. Andr. Lebstruk-a, hiš. št. 45, okr. ur. Zuženberg.
Sop. III. izv. dr. pos. Ivana Gersela v Velsku, hiš. št. 4, urb. št. 103 ad Luegg, pri okr. ur. v Postojni, zar. 105 gl., c. 1853 gl. 81% n.
Pon. III. izv. dr. pos. Matija Slabe-ta v Zibersah, hiš. št. 47, rktf. št. 579, urb. št. 215 p. Logatec.
Prest. III. izv. dr. pos. Mat. Škerla iz Krušce, pri okr. ur. v Laščah, zar. 124 gl. 95 kr., c. 1485 gl.
Štajersko: II. izv. dr. Stahelovo pos. ur. št. 90 ad Spital Neucilli, pri ok. u. na Vranskem, zar. 295 gl. 78 n., c. 1500 gl.
II. izv. dr. pos. Antona in Tereze Kampil, urb. št. 9/1, fol. 561 ad Gült Skoggen, pri okr. ur. v Mariboru, cena 360 gl.
Sop. I. izv. dr. pos. And. Franića, urb. št. 49 ad Mahrenberg, ok. ur. Maribor, cena 7027 gl.

Loterijne srečke 17. junija.

Iz Gradca: 72 26 12 44 54.

Dunajska borza od 19. junija.

5% metalike 57 fl. 20 kr.	Kreditne akcije 191 fl. 40 kr.
5% metalike z obresti v maji in nov. 53 fl. 50 London 116 fl. 05 kr.	
5% narod. posojilo 63 fl. — kr.	Srebro 113 fl. 75 kr.
1860 drž. posojilo 84 fl. 30 kr.	Cekini 5 fl. 53 kr.
Akcije narod. banke 70 fl. 90 kr.	